

Predkladacia správa

Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ďalej len EEAS) požiadala členské štáty Európskej únie (ďalej len EÚ) o obsadenie pozícií v novovytvorenej operácii EUNAVFOR MED IRINI na rokovaní ministrov obrany, politických riaditeľov pre obranu, ako aj náčelníkov generálnych štábov členských štátov EÚ, ktoré prebiehali aj formou videokonferencie v marci až júni 2020. EUNAVFOR MED IRINI nahradila Rozhodnutím Rady Európskej únie č. (SZBP) 2020/472 z 31. marca 2020 ukončenú operáciu EUNAVFOR MED Sophia. Doteraz avizované príspevky členských štátov EÚ sú nedostatočné na udržanie jej kredibility.

Hlavnou úlohou operácie EUNAVFOR MED IRINI je prispievať k vykonávaniu zbrojného embarga OSN voči Líbyi prostredníctvom vzdušných, satelitných a námorných prostriedkov v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady (ďalej len BR) OSN č. 1970 (2011) a s následnými rezolúciami o zbrojnom embargu voči Líbyi, vrátane rezolúcií BR OSN č. 2292 (2016) a BR OSN č. 2473 (2019).

Podpornou úlohou operácie EUNAVFOR MED IRINI je monitorovanie a zhromažďovanie informácií o nedovolenom vývoze ropy z Líbye, vrátane surovej ropy a rafinovaných ropných produktov v súlade s rezolúciou BR OSN č. 2146 (2014) a s následnými rezolúciami, najmä rezolúciami BR OSN č. 2509 (2020) a BR OSN č. 2510 (2020). Operácia má taktiež pomáhať pri rozvoji kapacít a pri výcviku líbyjskej pobrežnej stráže a námorníctva. Prispieť má aj k narušeniu obchodného modelu sietí prevádzачov a obchodníkov s ľuďmi v súlade s uplatniteľným medzinárodným právom, vrátane Dohovoru OSN o morskom práve, akejkoľvek relevantnej rezolúcie BR OSN a podľa potreby medzinárodného práva ľudských práv.

Slovenská republika má skúsenosť s pôsobením v EÚ v Stredomorí počas pôsobenia v operácii EUNAVFOR MED Sophia, kedy na základe uznesenia NR SR č. 607 z 10. mája 2017 pôsobila v rokoch 2017/2018 v dvoch 6-mesačných rotáciách 10 príslušníkov Vojenskej polície ako tzv. „boarding team“ na lodi Námorných síl Spolkovej republiky Nemecko. V súčasnosti Slovenská republika komunikuje so Spolkovou republikou Nemecko o možnostiach obnovenia tejto spolupráce v rámci operácie IRINI.

Zároveň Slovenská republika podporila operáciu EUNAVFOR MED Sophia aj dobrovoľným príspevkom v rokoch 2016/2017 v celkovej výške 75 000 EUR (50 000 EUR z rozpočtu MZVaEZ SR a 25 000 EUR z rozpočtu MO SR) na výcvik líbyjskej pobrežnej stráže a námorníctva. Slovenský príspevok bol následne na základe rozhodnutí oboch rezortov prenesený na rovnaký účel v operácii EUNAVFOR MED IRINI.

V predložennom materiáli sa navrhuje vláde Slovenskej republiky schváliť na vyslanie príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky do operačného veliteľstva vojenskej operácie EUNAVFOR MED IRINI v počte do 5 profesionálnych vojakov od 1. novembra 2020, pričom finančné prostriedky na pokrytie nákladov na prípadné vyslanie, pôsobenie a stiahnutie príspevku vyčlení Ministerstvo obrany Slovenskej republiky.

Predkladaný materiál bol predmetom pripomienkovania v rámci skráteného predbežného pripomienkového konania a skráteného medzirezortného pripomienkového konania. Na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá bez rozporov. Materiál bol pred prerokovaním vo vláde Slovenskej republiky predložený v Bezpečnostnej rade Slovenskej republiky.